

K deväťdesiatke Antona Uherika

Milý Tónko, drahý náš priateľ, vážený pán profesor,

namiesto neodovzdanej kytice a nepozdvihnutého pohára k pripitku, stretnutia KNS, na ktoré sme sa tak tešili začiatkom septembra, dovoľ aby sme touto cestou aspoň mierne vynahradili to, čo malo byť a nemohlo sa uskutočniť.

Rodákovi z dedinky Malé Dvorany otvorili sa Ti 12. septembra 1930 nie malé dvorany, ale celý neobmedzený svet. Deväťdesiat rokov života - z krásnych zátiší vidieckej scenérie cez brány škôl, od tých technických až po spoločenskovedné disciplíny na našej alma mater, Univerzite Komenského, aby si sa venoval vede, skúmajúcej tajomno ľudskej duše. Úspešná bola Tvoja činnosť na domácej pôde - založil si v rámci Ústavu experimentálnej psychológie prvé psychofyziologické pracovisko v Československu, pôsobil si na kanadskej University of Waterloo ako hosťujúci profesor, spolupracoval s psychofyziologickými pracoviskami v zahraničí - Sofia, Varšava, Budapešť, Moskva, Petrohrad, Paríž, Londýn, Berlín, Bonn, Hamburg, Toronto, New York. Od roku 1979 prednášal na Univerzite Komenského v Bratislave, Trnavskej univerzite v Trnave a Masarykovej univerzite v Brne. Získal si množstvo ocenení.

Po celý život však reflektuješ súvzťažnosti, zakotvené v bytí. Súvzťažnosti toho najvyššieho, ktorými sú láska, pravda, veda, umenie, porozumenie, súcit, krása, ktorých výsledkom je pre Teba radosť. Radosť zo života a radosť z tvorenia, ktoré je pre Teba vlastne samotným žitím. Každoročne sa prihováraš čitateľom, priateľom novou knihou, pretože sa tak trochu obávaš o tento krehký svet. Vieš, ako málo stačí, aby sa vytratilo to podstatné k prežitiu, ktoré je zakódované v samotnom princípe a prejavené v kráse a dobre. Tvoje knihy apelujú, pripomínajú, že človečenstvo má rozvíjať človečenské na najvyšších úrovniach v spojení s nepodmieneným súcitom k bezbranným. Ty sám si sa roky venoval nepočujúcim deťom, bytostne si zdieľal ich osud, čo si nádherne vyjadril v básnickom obraze, kde hluché dieťa naháňa bieleho motýľa a teší sa. Dnes tento obraz môže mať ďalší význam - sme bezmocní v tomto čase, no hodvábne motýlie krídla v našich dušiach poletujú, radosť je stále a všade prítomná, stačí si ju všimnúť na veľkej zelenej lúke Bytia. Tak, ako to robíš Ty.

Nech neustáva Tvoja chuť žiť a zdieľať život s nami ostatnými. Všetko dobré Ti prajeme aj touto "dištančnou" cestou v "on line" spojení.

Keď nám znovu otvorí "Messerschmidta", našu kaviareň na "eSeNPéčku", bude to najkrajšia dvorana na svete.

Živio!

V mene svojom a v mene členov KNS
Judita Kaššovicová

Milý Tono,

sme niekdajší kolegovia a priatelia a naše priateľstvo sa stále dobre udržuje. Nemôžem teda obísť vzácnu príležitosť a nezablažovať Ti Všetko najlepšie k Tvojej úctyhodnej deväťdesiatke. To je však tradičný vinš a bolo by to málo. Zaslúžiš si viac a ja Ti to hneď aj zdôvodním. Si spisovateľ a veľmi tvorivý. Rok čo rok chrlíš knižky a je vsutku čo čítať. Občas si vyberáš provokatívne témy, neobzeráš sa napravo ani naľavo a píšeš ako sa Ti žiada. Musím sa priznať, že si sa stal v určitej súvislosti aj mojím vzorom. Pred napísaním mojej ostatnej knižky som si povedal, že ak môže takto voľne písať Tono, môžem aj ja, skúsil som to a dobre to dopadlo. No ja som ju smolil niekoľko rokov. Nemôžem Ťa však ani vo všetkom nasledovať, lebo Ty si aj básnik a maliar, k čomu ja nemám ani najmenšie sklony. Dokonca mi raz napadlo, že si oneskorený slovenský renesančný všumelec. Svoje knižky prešpikovávaš aj týmto umením a o toľko sú príťažlivejšie. Ak mám byť však úprimný, nesúhlasím s Tebou vo všetkom a myslím si, že som Ti to už aj vytkol. Ide o náboženské otázky, ale nejdem to tu roztáľovať. Spomínam si ešte na jednu veselú príhodu. Stretávali sme sa v podzemí reštaurácie pod Tržnicou a to v trojici. Chodievala totiž s nami aj jedna naša kolegyňa. Raz prišla aj so svojou dospelou dcérou, ktorá nám tam zahrála niečo na husliach. Moc jej to nešlo a ja som vzal tie husle a zahrál som to sám. Na to Tono vybuchol: Áno, áno, veď ty si predsa hrával na husliach aj v ústave, a to po úradných hodinách každý deň. Chodil som totiž kedysi aj do hudobnej školy, pilne som cvičil, no nič z toho nebolo, lebo pilnosť síce bola, ale talent chýbal, a tak som to po čase nechal. No v ústave som si rád po úradných hodinách zahrál. Dobre sme sa teda v reštaurácii pobavili. Veď si ešte o tom pohovoríme. A už dost. Prajem Ti predovšetkým pevné zdravie, ktoré je v tejto našej vírusovej pliaži, čo nás postihla, na prvom mieste, a potom znovu všetko najlepšie, v čom je už zahrnuté aj Tvoje umenie.

S priateľským pozdravom

Teo

Teodor Münz, filozof

